

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІОЛОГІЇ ТВАРИН**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту
біології тварин НААН

Ю. Т. САЛИГА

«7» червня 2023 року

Силабус навчальної дисципліни

**МЕТОДОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ
ТА ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**

**з підготовки доктора філософії
за спеціальністю 211 Ветеринарна Медицина
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів**

Схвалено рішенням вченої ради
Інституту біології тварин НААН
від 7 червня 2023 року
(Протокол №5)

Львів 2023 р.

Профіль дисципліни	
Назва навчальної дисципліни	МЕТОДОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ТА ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
Освітня програма	Ветеринарна медицина
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	21 Ветеринарна 211 Ветеринарна медицина
Обсяг дисципліни	4 кредити за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.
Семестровий контроль	Залік
Час і місце проведення навчальної дисципліни	2-й навчання, 3-й, 4-й семестр, мала актова зала ІБТ НААН, вул. В. Стуса, 38, 79034, м. Львів
Адреса викладання курсу	
Мова викладання	українська
Консультації з навчальної дисципліни	Консультації в межах передбачених робочою програмою курсу Онлайн консультація через Zoom, Viber понеділок, з 9:00-11:00 год.
Загальна інформація про керівника курсу /викладачів	Лучка Іван Васильович, к.с.-г.н., завідувач лабораторії інтелектуальної власності та аналітичних досліджень. email: i_luchka@inenbiol.com.ua Грабовська Олександра Степанівна, пр.н.с., к.б.н., с.н.с. e-mail: oleksandra.grb@gmail.com
Відповідальний науковий підрозділ	Лабораторія обміну речовин Лабораторія інтелектуальної власності та аналітичних досліджень Лабораторія фізіології, біохімії та живлення птиці

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, завдання та результати навчання

У навчальному курсі розглянуто: дотримання академічної добросесності, основи підготовки наукових публікацій, оформлення прав на об'єктив інтелектуальної власності, презентації результатів досліджень.

Коротка анотація до дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувача ступеня доктора філософії системи теоретичних знань і практичних навичок необхідних для дотримання вимог академічної добросесності при написанні публікацій та оформленні прав на об'єкти інтелектуальної власності, створення презентації, підготовки усної та письмової доповіді.

Завдання

Завдання курсу ознайомити аспірантів з вимогами: академічної доброчесності, вибору наукового видання для публікації, типами і правилами оформлення наукової публікації та науково-технічної документації, підготовки охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності, оформлення презентації, підготовки усної та письмової доповіді.

Програмні компетентності, які будуть сформовані після вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми дослідницько-інноваційної та професійної діяльності у сфері ветеринарної медицини, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетенції:

- Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі ветеринарної медицини на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність працювати у міжнародному контексті.

Фахові компетентності:

- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері ветеринарної медицини, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з дотриманням вимог професійної етики.
- Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання з ветеринарної медицини та дотичних до неї напрямів.
- Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері ветеринарної медицини та дотичні до неї міждисциплінарні проекти.
- Здатність визначати комплекс необхідних сучасних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик, а також розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення досліджень стану здоров'я та благополуччя тварин різних видів і класів, біологічних субстратів, тощо відповідно до обраного напряму та поставленої мети.
- Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
- Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, методи інтелектуалізації та візуалізації, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

Результати навчання, які будуть сформовані після вивчення навчальної дисципліни:

- Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми сфери ветеринарної медицини державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних фахових вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.

- Формулювати і перевіряти наукові гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків наявні літературні дані та докази, зокрема результати експериментальних досліджень, спостережень, теоретичного аналізу та комп’ютерного моделювання систем і процесів у сфері ветеринарної медицини.
- Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
- Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання або професійну практику і розв’язувати значущі наукові та практичні проблеми ветеринарної медицини з дотриманням норм біоетики, біобезпеки та професійної етики, врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.
- Визначати та застосовувати комплекс необхідних сучасних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик, професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення досліджень стану здоров’я та благополуччя тварин різних видів і класів; розуміти логічну послідовність дій під час проведення судово-ветеринарної експертизи та вміти оформляти відповідну документацію; гарантувати безпечність та якість харчових продуктів, кормів; забезпечувати контроль і обіг побічних продуктів тваринного походження та різних біологічних субстратів тощо відповідно до обраного напряму дослідження та поставленої мети.

2. Переквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Вивчення дисципліни базується на знаннях аспірантів, отриманих у результаті вивчення основних базових дисциплін біологічного напрямку після завершення навчання на рівні бакалавр і магістр, а також загального та спеціального циклу дисциплін даної освітньої програми з підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти, зокрема, «Наукова англійська мова», «Методологія наукових досліджень», «Клінічна ветеринарна біохімія», «Клінічна фізіологія».

Знання, отримані при вивченні даної дисципліни, аспіранти можуть використовувати при підготовці наукових публікацій, охоронних документів на об’єкти інтелектуальної власності, доповідей на конференціях, семінарах та форумах.

Організація навчання

1. Програма навчальної дисципліни

Кредити ЄКТС	Кількість годин				
	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
4	120	44	18	-	58

Формат дисципліни

Очний у поєднанні елементів електронного навчання через систему
Zoom.

2. Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми та заняття	Форма діяльності та кількість годин	К-ть годин
1	Особливості наукової публікації вимоги до структури, форми, змісту.	лекція	2 год
2	Вимоги до оформлення дисертацій. Документів та, звітів.	лекція	2 год
3	Види публікацій: статті, та тези вимоги до них.	лекція	2 год
4	Структурні елементи наукових текстів: посилання, таблиці, додатки, ілюстрації, список використаних джерел.	лекція	2 год
5	Принципи, мета і завдання презентацій результатів наукових досліджень.	лекція	2 год
6	Наукова презентація, візуалізація, технічні та часові обмеження.	лекція	2 год
7	Загальні принципи структурування дисертаційної роботи.	лекція	2 год
8	Підготовка до написання статті. Пошук інформації за темою статті.	лекція	2 год
9	Використання онлайн ресурсів під час роботи над власним дослідженням	лекція	2 год
10	Поширені помилки при презентації результатів наукових досліджень.	лекція	2 год
11	Способи побудови письмових презентацій результатів наукових досліджень.	лекція	2 год
12	Основні етапи підготовки усних результатів наукових досліджень: стратегія і тактика	лекція	год
13	Загальна характеристика авторського права	лекція	2 год
14	Право на інтелектуальну власність та об'єкти інтелектуальної власності	лекція	2 год
15	Предмет і метод права інтелектуальної власності.	лекція	2 год
16	Відмінності між патентним та авторським правом	лекція	2 год
17	Моніторинг джерел патентних наукової літератури за визначеною тематикою.	лекція	2 год
18	Структурні елементи заявок на отримання патентів, технічних умов України, настанов, нормативних документів	лекція	2 год
19	Подання заявок на винахід та корисну модель та публікації наукових досягнень.	лекція	2 год

20	Методи вирішення завдань в науково-дослідній та інноваційній сферах.	лекція	2 год
21	Використання онлайн ресурсів для перевірки публікації на plagiat	лекція	2 год
22	Цитування та самоцитування.	лекція	2 год
Всього		44 год	

Практичні заняття

№	Назва теми та заняття	Форма діяльності та кількість годин
1	Журнали що належить до Web of science и Scopus	семінар 2 год
2	Вимоги оформлення джерел літератури	семінар 2 год
3	Підготовка презентації для демонстрації на наукових заходах	семінар 2 год
4	Вимоги до результатів дисертації. Основні етапи захисту дисертації	семінар 2 год
5	Як оптимізувати час роботи над текстом дисертації за допомогою Microsoft Word	семінар 2 год
6	Оформлення звіту про завершенну роботу	семінар 2 год
7	Загальна характеристика права інтелектуальної власності	семінар 2 год
8	Нормативно-правована база у сфері об'єктів інтелектуальної власності	семінар 2 год
9	Підготовка документів та порядок реєстрації прав інтелектуальної власності	семінар 2 год
Всього		18 годин

Завдання для самостійного опрацювання

№	Назва теми та заняття	Форма діяльності та кількість годин
1	Правила, підготовки презентацій результатів досліджень	5 год
2	Вимоги до презентацій результатів наукових досліджень	5 год
3	Механізм реєстрації прав інтелектуальної власності.	5 год
4	Роль права інтелектуальної власності у науковій діяльності	5 год
5	Вимоги до ділової мови під час складання наукових документів	5 год
6	Нормативно-правова база при презентації результатів наукових досліджень	5 год
7	Застосування наукометрії як критерію оцінки результатів власної наукової діяльності	3 год

8	Методика збору та систематизації матеріалу для написання дисертації	5 год
9	Вимоги до апробації результатів наукового дослідження	5 год
10	Організаційні основи науково-дослідної діяльності	5 год
11	Використання онлайн ресурсів під час перевірки публікації на plagiat	5 год
12	Підсумковий контроль	5 год
Всього		58 годин

3. Самостійна робота аспіранта

Завдання для самостійної роботи: підготовка до практичних, семінарських занять, опрацювання навчального матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, освоєння біохімічних методів дослідження та експериментальних моделей, пошуку online спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів та технологій біохімічних досліджень, підготовка до екзамену.

4. Методи навчання

- Пояснюально-ілюстративний (мультимедійні лекції, розповідь, пояснення, навчальна дискусія, обговорення питань навчального матеріалу зі здобувачами).
- Дослідницький (практичні заняття).
- Частково-пошуковий (самостійна робота пошукового характеру).

Політика та контроль

5. Політика навчальної дисципліни

Вимоги та правила поведінки учасників освітнього процесу:

• **правила відвідування занятт та перескладань:** присутність на занятті є обов'язковим. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Форма та терміни відпрацювання узгоджуються з аспірантом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може проходити дистанційно за погодженням із керівником курсу.

• **правила поведінки на заняттях:** активна участь у обговоренні навчального матеріалу;

• **правила призначення заохочувальних балів:** заохочувальні бали аспірант може отримати за підготовку інформації з наданих питань;

- **політика дедлайнів:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку;
- **політика щодо академічної добробечності:** аспіранти мають дотримуватися правил Академічної добробечності – як їх викладено на сайті ІБТ НАН.

Системи оцінювання та вимоги

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за універсальною шкалою:

Кількість балів	Оцінка ECTS	Оцінка
100-95	A	Відмінно
94-85	B	Дуже добре
84-75	C	Добре
74-65	D	Задовільно
64-60	E	Достатньо
менше 60	FX	Незадовільно
менше 40	F	Не допущено

6. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Академічна добробечність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія за заг. ред. Н. Г. Сорокіної. А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с
2. Гончарук Т. В. Основи наукових досліджень. Тернопіль 2014. 278 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О.В. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Центр навчальної літератури 2019. 350 с
5. Остапчук М. В., Рибак А. І., Ванюшкін О. С. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Одеса: Фенікс, 2014. 375 с
6. Салига Ю.Т., Грабовська С.В. Стандарти наукового ступеня доктора філософії у галузі молекулярно-біологічних наук. Львів, 2017. 39 с.
7. Prathapan K. Research Methodology for Scientific Research. Dreamtech Press, 2019. 272 р.

Додаткова література

1. Чміленко Ф.О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Д.: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
2. Khine M.S. Advances in Nature of Science Research: Concepts and Methodologies Springer, 2012. – 268 р.
3. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

4. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Віче : НУВГП, 2016. 151 с.

Інформаційні ресурси

<https://ukrpatent.org/uk/articles/basic2>

<https://base.uipv.org/searchINV/>

<https://news.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/03/innovatsijnapolityka-1.pdf>

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2664>

http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/35955/1/7_30-34.pdf

https://pidru4niki.com/1259060539765/marketing/innovatsiyna_politika

https://kneu.edu.ua/userfiles/our_partners/gudrun/3_UA.pdf

<https://search.yahoo.com/?fr=altavista>

<http://www.pubmed.gov/>

<https://www.sciencedirect.com/>

<https://arxiv.org/>

Український біологічний сайт <https://my.science.ua/directory/biology/>

<https://www.researchgate.net>

<https://www.sciencedirect.com>

<http://ukrbiochemjournal.org/>

[http://www.orcid.org.](http://www.orcid.org)

<https://prometheus.org.ua/>

Український інститут науко-технічної експертизи та інформації

<http://www.uintei.kiev.ua/>

Бібліографічні менеджери

http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/na_dopomoga_naukovc Yam/systemy_upravlinnia.pdf

Нормативно-правові акти

Затвердження Вимог до оформлення дисертацій. Наказ МОН № 40 від 12.01.2017р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: наказ МОН України від 23 вересня 2019 р. № 1220. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>

Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п#Text>

Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#T>